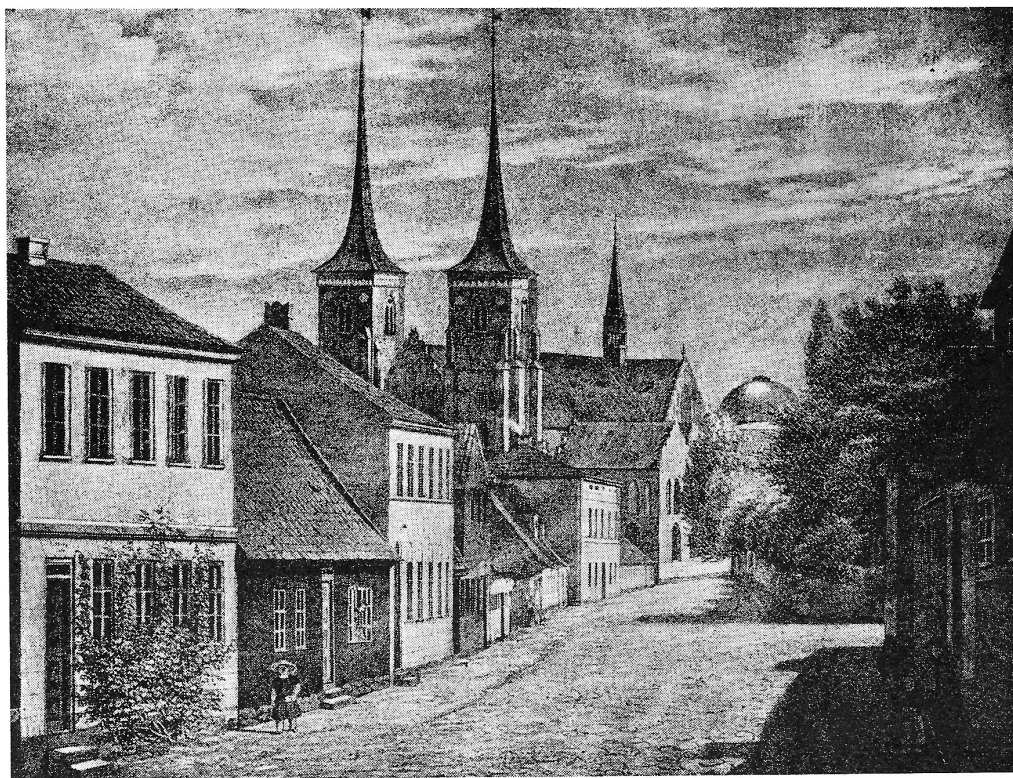

HANS RØNØ

Glimt fra det gamle Roskilde i tekst og billeder

ROSKILDE-BOGEN 1964

Algade 5 og 7

Et plankeværk spærrer i dag for gadenumrene 5 og 7 i Algade. Bagved det bygger Roskilde Sparekasse et nyt butikshus med passage til det bag ejendommen planlagte ekspeditionslokale. Et stykke Roskilde, der har haft sin tid, er dermed forsvundet, men det er der ingen grund til at græde over. De nedrevne huse var hverken særlig gamle eller særlig pæne.

Både i Algade 3, 5 og 7 har der ligget beværtninger. Oprindeligt var nr. 5 et lavt blåkalket hus. Det ses til venstre på billedet. Det var indtil o. 1870 ejet af gæstgiver Anders Nielsen, der på dette tidspunkt solgte det til gæstgiver Lars Jacobsen, der var en driftig mand. Han byggede den etageejendom, der nu er nedrevet, men fortsatte med at drive restauration på stedet. Det fortælles om ham, at han hver morgen stillede på torvet til åbningstid kl. 4,30 og gjorde sine indkøb til restaurationen, og så havde slagtere og grønthandlere at være på pletten for at betjene ham. Kl. 7 stod der nystegt kalvesteg på bordet til vederkvælgelse for torvets årle folk.

Gæstgiveriet i nr. 7 havde også først til huse under beskedne forhold, men i 1848 erhvervedes ejendommen af restauratør H. P. Hansen, der havde været hovmester hos baron Scheel-Plessen i Kø-

benhavn og efter den tid restauratør på et stats-skib, der gik i fast rutefart på Norge. H. P. Hansen drømte gyldne drømme. Roskildebanelen var just åbnet, og der måtte være penge at tjene på gæsterne i den nyoprettede Maglekilde Vandkuranstalt, for hvem kan døje at nøjes med at drikke kildevand ret længe, ligesom ingeniørerne ved „Det sjællandske Jernbaneselskab“, der skulle i gang med at forlænge banen til Korsør, måtte have et sted at bo. Han rev derfor det gamle hus ned og byggede i stedet et nyt moderne hotel, som han kaldte „Stadt Hamborg“. Han antog en fransk kok og fransk- og tysktalende tjenere, som bar korte trøjer og små grønne forklæder. På førstesalen indrettedes værelser for rejsende og pensionærer. Billedet til højre er fra hotellets glansperiode. Dets udflydende konturer skyldes, at originalen er malet på en porcelænskop, udført af Den kgl. Porcelænsfabrik i 1853, uvist i hvilken anledning.

H. P. Hansen havde ikke heldet med sig. Vandkuranstalten krakkede, og ingeniørerne udeblev, og i 1854 solgte han ejendommen til manufakturhandler Janus Poulsen, der her åbnede butik efter fornøden ombygning, og i de følgende godt 100 år har der i Algade 7 uden afbrydelse været manufakturhandel. Navne som Scheel, Wilkens,

Hotel „Stadt Hamborg“, Algade 7.

Lorentzen, Schønemann og Sewerin har været knyttet til stedet.

En søn af den første ejer, Janus Poulsen, var domprovst A. S. Poulsen, der blev biskop i Ribe.

Efter en periode som udsalg for Magasin du Nord blev forretningen i 1915 overtaget af grosserer Seidenfaden, efter hvis død i 1939 hans enke fortsatte virksomheden med kompagnon, indtil huset blev solgt til Roskilde Sparekasse til nedrivning.

Når der har ligget en række beværtninger på det omtalte stykke af Algade, er en medvirkende årsag muligvis eksistensen af dybe, hvælvede kældere, der har kunnet holde drikkevarerne kølige.

Man har i mange år været af den formening, at Roskildes middelalderlige rådhus har bredt sig på hele strækningen fra Stændertorvet til Sct. Ols-gade, men dette har ikke været tilfældet. Dr. Arh-nung har dokumenteret, at det gamle rådhus, der nedbrændte 1731, har ligget på hjørnet af Algade og Sct. Ols-gade. En tænkt linje midt gennem Ferd. Bangs nye tobaksudsalg markerer stedet for dets vestmur. Det er således ikke rigtigt, hvad der be-rettes på en mindeplade på Roskilde Landbobank, at Roskildes middelalderlige rådhus lå der. Den fredede kælder under banken er ikke en gammel rådhuskælder, men derfor er den jo lige interes-sant.